

К О Н С П Е К Т

за докторантски изпит

4.4. Науки за Земята - География на страните (Регионална и политическа география)

1. Методологична същност и структура на географията. Обществена география.
2. Културна, политическа и електорална география – характерни черти и взаимни зависимости.
3. Геополитика и геостратегия. Геополитическа структура на света, Европа и Балканите.
4. Държава и държавна граница. Съвременна политическа карта и сепаратизъм. Основни конфликтни зони в света и Европа.
5. Глобална, регионална и национална сигурност. Милитаризация и демилитаризация на съвременното развитие.
6. Глобализация и регионализация на съвременното развитие. Географски и цивилизационни региони. Международни организации.
7. Регионална география на света. Комплексно, тематично, проблемно и сравнително странознание.
8. Европа – външни, вътрешни граници и ключови страни.
9. Комплексна географска характеристика на Германия.
10. Сравнителна географска характеристика на Франция и Великобритания.
11. Комплексна географска характеристика на Полша.
12. Политико-географска и етно-конфесионална структура на Балканите.
13. Евразийски регион. Комплексна географска характеристика на Русия.
14. Източна и Югоизточна Азия – пространствен обхват и ключови страни. Комплексна географска характеристика на Китай.
15. Южна Азия – географски и социално-икономически потенциал. Проблеми на съвременното културно и политическо развитие на Индия.

16. Арабско-ислямски регион. Историческо развитие, съвременен териториален обхват и ключови страни.
17. Регионална интеграция и външна политика на съвременна Турция.
18. Комплексна географска характеристика на Египет.
19. Страни от Екваториална и Южна Африка. Природно-ресурсен, демографски потенциал и ключови страни.
20. Америка – цивилизационни региони, международни организации и ключови страни.
21. Комплексна географска характеристика на САЩ.
22. Комплексна географска характеристика на Бразилия.
23. Австралия и Океания. Комплексна географска характеристика на Австралийския съюз.

Литература:

- Божинов, Н., Н. Петков, Ст. Димитров, Светът – карти, имена, числа. Справочник по страни. София, 2007.
- Бояджиев, В., Класическите колониални империи. – Год. на СУ „Св. Кл. Охридски“, книга 2 – География, т. 95, 2003.
- Бъчваров, М., География на културата или културна интерпретация на географията. – В: Социална и културна география. София и В. Търново, 2004.
- Владиков, Е., Графична история на балканските народи. С., 1992.
- Гумилев, Л., География етноса в историческия период. Ленинград, 1990.
- Гъдев, Н., Някои теоретико-методологически проблеми на интегралното географско райониране (по примера на Африка. – Год. на СУ „Св. Кл. Охридски“, книга 2 – География, т. 84, 1992.
- Гъдев, Н., Триъгълникът Балкански полуостров – Кавказ – Близък изток и неговото глобално геополитическо значение. – Военен журнал, 5, 2003.
- Гъдев, Н., Защо високопланинските райони са постоянни огнища на регионални конфликти. – Военен журнал, 3, 2004.
- Даков, В., Географското положение като системна категория. – В: Сборник от резюмета на изнесените доклади. V к-с на географите в България. С., 1985.
- Дерменджиев, А. Социална и културна география. Анали(зи), контекст(и), (с)мисли. - В. Търново, 2018.
- Димов, Н., Географските системи: еволюция, самоорганизация и управление. – В: Теоретични проблеми на географското познание. В. Търново, 1994.
- Димов, Н., Векторите в теоретичния анализ на географската наука. – В: Трети международен географски конгрес. София, Скопие, 2005.

- Дрончилов, Кр., Политическата граница. – Год. на СУ „Св. Кл. Охридски”, ИФФ, т. 21, 1925.
- Замятин, Д., Метагеография. Москва, 2004.
- Зелински, У., Културна география на САЩ. С., 1998.
- Исаченко, А., Теория и методология географической науки. Москва, 2004.
- Иширков, А., Политическогеографско схващане на държавата. – Научен преглед, 1, 1929.
- Каледин, Н., Политическая география. Санкт Петербург, 1995.
- Карастоянов, Ст., Политическа география. Геополитика. Геостратегия. София, 2008.
- Карастоянов, Ст., М. Контева и др., Регионална и политическа география на балканските страни, т. 1. УИ-София, 2011.
- Карастоянов, Ст., Н. Попов, Регионална и политическа география на балканските страни, т. 2. УИ-София, 2018.
- Колев, Б., Географското пространство. – Проблеми на географията, 2007.
- Колосов, В., Н. Мироненко, Геополитика и политическая география. Москва, 2001.
- Политическа география и геополитика в оригинал. Класиците. II. Второ преработено и допълнено издание. – Съставители: М. Русев, Г. Рачев, С., 2009.
- Попов, Н., Политическа география на Португалската колониална империя. С., 2010.
- Попов, Н., География на Средиземноморието. Културно-цивилизационно пространство. Средиземноморски страни. София, 2016.
- Русев, М., Геополитическата традиция в Русия – минало и настояще. – Проблеми на географията, 3, 1995.
- Русев, М., Атлантическата геополитическа традиция и перспектива, “100 години география в Софийския университет” - Международна научна конференция. София, издателство: УИ "Св. Кл. Охридски", 1998.
- Русев, М., “Mitteleuropa” и големите пространства (геополитически измерения на континенталното ядро). I. Големите пространства в Европа – геополитическа постановка. – Год. на СУ „Св. Кл. Охридски“, книга 2 – География, т. 93, 2003.
- Русев, М., „Mitteleuropa” и големите пространства (геополитически измерения на континенталното ядро). II. Политическа организация на „Mitteleuropa” – традиция, съвременност и перспективи. – Год. на СУ „Св. Кл. Охридски“, книга 2 – География, т. 94, 2002.
- Русев, М., Русия и евразийството – опит за геополитически анализ. – В: Геополитика, регионално развитие, географско образование. Сборник от доклади ”Научна конференция с международно участие в памет на проф. д-р Димитър Яранов – Варна 2002”, 3, С., ГИ, БАН, 2002.
- Русев, М., Анатолия на глобалното противостоене от гледна точка на класическата геополитика. – Геополитика, 4, 2005.
- Русев, М., Европейската интеграция на Турция – геополитическа амбиция, необходимост или реалност, Геополитика, бр. 4, 2006.
- Русев, М., Типологична класификация на страните в света. - Год. на СУ “Св. Кл. Охридски”, книга 2 – География, т. 98, 2007.
- Русев, М., Обществена география. С., 2008.
- Русев, М., П. Владимирова, Електорална география на България. С., 2010.
- Русев, М., Измерения на сигурността, методологични особености и структура на географската наука. – Геополитика, 4, 2011.

- Русев, М., А. Авджиев, Интердисциплинарен статут и пространствена същност на геостратегията. – *Геополитика*, 2, 2012.
- Русев, М., А. Авджиев, Географско и геополитическо положение на Турция. – *Геополитика*, 4, 2013.
- Русев, М., Ф. Еллез, Граници и граничност – основни дефинитивни аспекти. – *Геополитика*, 4, 2016.
- Славейков, П., *Етногеография*. С., 2006.
- Стоянов, П., Субрегионалната интеграция в Западна Европа. – Год. на СУ „Св. Кл. Охридски“, книга 2 – *География*, т. 85, 1994.
- Стоянов, П., *Социалната география вчера и днес*. – В: *Социална и културна география*. София. и В. Търново, 2004.
- Стоянов, П., *Немската „организация на пространството“*. София, 2009.
- Хънтингтън, С., *Сблъсъкът на цивилизациите и преобразуването на световния ред*. С., 1999.
- Agnew, J., *Place and Politics: The Geographical Mediation of State and Society*. London, 1987.
- Braudel, F., *Grammaire des civilisations*. Paris, 1987.
- Claval, P., *An Introduction to Regional Geography*. Oxford, 1998.
- Der Fischer Weltatmanach 2004*, Frankfurt am Main, 2018
- Gottmann, J., *Geography*. London, 1977.
- Haggett, P., *Geography: A Global Synthesis*. London, 2001.
- Human Development report*, NY and Oxford, 2010-2018.
- Images économiques du monde*, Paris, 2018.
- Lacoste, Y., *Geopolitique. La longue histoire d'aujourd'hui*. Paris, 2006.
- Roussev, M., A. Avdjiev, *The Geographical Position – an Indicator of Turkey's Geopolitical Identity, Territories and Identities in Central, Eastern and Southeastern Europe*, Instytut Geopolityki, Częstochowa, 2014.
- Rubenstein, J., *The Cultural Landscape. An Introduction to Human Geography*. N.Y., 1994.
- Wallerstein, I., *Geopolitics and Geoculture: Essays on Changing World System*. Cambridge, 1992.
- Watson, J.W., *Perception and Place*. – *Geographical Journal*, 141, 1975.
- World development report*, NY, 2010-2018.
- www.countries.ru
- www.worldfactbook.com

Съставил:

проф. д-р Марин Русев